

Beograd, 18.03.2016.

Saopštenje za javnost

Koalicija 27 iskazuje podršku *Alijansi za zdravlje i životnu sredinu* (HEAL) u naporima da doprinese vidljivosti efekata zagađenja vazduha u Srbiji i uticaja termoelektrana na zdravlje ljudi. Istovremeno želimo da skrenemo pažnju javnosti na rezultate koje je ova organizacija objavila u svom izveštaju "[Neplaćeni zdravstveni račun - kako nas termoelektrane na uglj na Zapadnom Balkanu čine bolesnima](#)", a koji pokazuju da polovina ukupnih zdravstvenih troškova u regionu potiče iz Srbije.

Pozivamo Ministarstvo rudarstva i energetike i Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine Republike Srbije da temeljno razmotre izveštaj HEAL-a i njegove rezultate i preporuke uzmu u obzir prilikom izrade strateških dokumenata u oblasti energetike i zaštite životne sredine, odnosno da ih primene u razvoju politika ova dva sektora.

Koalicija 27 je u [Izveštaju o napretku Srbije u procesu evropskih integracija za 2015. godinu](#) već ukazala na nezadovoljavajući napredak kada je u pitanju zaštita vazduha. Podaci koje je izneo HEAL pokazuju da su pojedine termoelektrane u Srbiji među deset najvećih emitera partikularnih čestica, sumpor dioksida i azotnih oksida u Evropi.

Smatramo da Izveštaj koji je objavio HEAL predstavlja osnov za ozbiljnu i široku javnu diskusiju o posledicama energetske politike po javno zdravlje u Srbiji. Podsećamo da su vodeći zdravstveni stručnjaci u Srbiji u junu 2014. potpisali [saopštenje](#) kojim pozivaju na smanjenu i ograničenu upotrebu uglja kako bi se smanjila uzlazna stopa pojave hroničnih bolesti.

Takođe, ističemo da je Koalicija 27 zabrinuta zbog činjenice da javnost u Srbiji nije upoznata sa procesom izrade Nacionalnog plana za smanjenje emisija iz velikih postrojenja za sagorevanje i da nema učešća javnosti, uprkos činjenici da se radi o dokumentu koji ima značajan uticaj na životnu sredinu i zdravlje ljudi.

U najboljem je interesu građana Srbije da pitanja koja su pokrenuta Izveštajem „Neplaćeni zdravstveni račun“ budu ozbiljno razmatrana u procesu donošenja odluka i postanu osnov za pokretanje revizije nacionalnih planova za proizvodnju energije kako bi se smanjilo oslanjanje na uglj i pristupilo dekarbonizaciji energetske sektora. Ovo predstavlja važnu priliku za efikasan program zdravstvene prevencije u koje mora biti uključeno i nadležno Ministarstvo zdravlja.

Koalicija 27 prati proces usklađivanja i primene politika i propisa Republike Srbije sa pravnim tekovinama EU u oblasti životne sredine i klimatskih promena i doprinosi tom procesu. Koalicija 27 zagovara i podstiče učešće javnosti u procesu pristupnih pregovora RS sa EU i predlaže rešenja koja će doprineti zaštiti i unapređenju životne sredine i kvalitetu života građana.

Organizacije udružene u Koaliciju 27 su Beogradska otvorena škola, CEKOR, Centar za unapređenje životne sredine, Mreža za klimatske akcije Evrope (Climate Action Network Europe-CAN), NVO Fraktal, GM Optimist, Mladi istraživača Srbije (MIS) i WWF – Svetski fond za prirodu.